

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 13Csp/57/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217202333
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Aradská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2019:4217202333.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou JUDr. Dagmar Aradskou v právnej veci žalobkyne: A. A., nar. XX.X.XXXX, bytom J.C. XXX/XX, L., v konaní zastúpená: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42 176 778, Námestie legionárov 5, Prešov proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 802 eur s príslušenstvom a iné

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 328 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 328 eur od 2.2.2017 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu v časti prevyšujúcej sumu 328 eur do sumy 631 eur ako aj v časti úroku z omeškania zo sumy prevyšujúcej sumu 328 eur do sumy 631 eur zamieta.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 18,22 % náhradu trov celého konania do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške náhrady trov konania, o ktorej súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

Žalovaný je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Komárno súdny poplatok za žalobu vo výške 19,50 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu 15.2.2017 si žalobkyňa uplatnila voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy vo výške 802 eur s 5% úrokom z omeškania ročne od 2.2.2017 do zaplatenia. Uplatnený nárok žalobkyňa odôvodnila tým, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 400600319 z 10.4.2013 jej poskytol žalovaný úver vo výške 300 eur, odplata za ktorý predstavovala sumu vo výške 288 eur v zmluve označená ako príslušný poplatok. Ročný úrok tak predstavuje 95,99%. Na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 400600469 z 26.5.2014 jej poskytol žalovaný úver vo výške 500 eur, odplata za ktorý predstavovala sumu vo výške 484 eur v zmluve označená ako celkové náklady. Ročný úrok tak predstavuje 96,79%. Odplata za poskytnuté úvery dosiahla úroveň 96%, čo niekoľkonásobne prevyšovala odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v rozpore s § 53 ods. 6 OZ. V zmluve č. 400600319 je uvedené, že celkové náklady sú tvorené súčtom úroku vo výške 39,15% z poskytnutého úveru, čo predstavuje 117,45 eur spolu s administratívnymi nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 170,55 eur a obdobne pri zmluve č. 400600469 je uvedené, že celkové náklady sú tvorené súčtom úroku vo výške 39,15% z poskytnutého úveru, čo predstavuje 195,75 eur spolu s administratívnymi nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 288,25 eur. V prípade nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy ide o zjavne neprimerane vysoký náklad. Žalobkyňa poukázala na náležitosti zmluvy o úvere uvedené v § 9 ods. 2 písm. a/, f/ a k/ zákona č.

129/2010 Z.z. , absencia ktorých v zmluvách uzatvorených so žalobkyňou, s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona, ale aj z dôvodu uvedeného v § 11 ods. 1 písm. d/ citovaného zákona, má za následok , že úver je bezúročný a bez poplatkov. Podľa žalobkyne je v zmluvách uvedená výška RPMN v neprospech žalobkyne a aj keby dohoda o odplate nebola neplatným právnym úkonom, žalovaný nemal nárok na úrok a poplatky v zmluve označené ako odplata. Žalobkyňa v súvislosti so zmluvou č. 400600319 uhradila žalovanému sumu vo výške 618 eur, teda o 318 eur viac a na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu. V súvislosti so zmluvou č. 400600469 žalobkyňa uhradila žalovanému sumu vo výške 984 eur, teda o 484 eur viac a na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu. Keďže žalovaný napriek výzve neplnil, žalobkyňa si uplatnila aj nárok na úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na dobrovoľné plnenie. Za dôkaz žalobkyňa označila popri oboch úverových zmluvách aj výpočet RPMN k oboch zmluvám, údaje NBS o priemernej výške úrokovej sadzby v roku 2013 a 2014 a doklady o úhradách k oboch zmluvám.

2. Žalovaný napadol odporom platobný rozkaz z 26.4.2017, ktorým súd žalobe v celom rozsahu vyhovel. V súvislosti so zmluvou č. 400600319 uviedol, že dlžník sa zaviazal k úhrade jednej splátky vo výške 588 eur s termínom splatnosti 20.4.2014. Dlžník bol dňa 10.4.2013 oboznámený s Dohodou o plnení v splátkach, ktorú nielen podpísal, ale sa aj zaviazal uhradiť celkovú sumu v 12 pravidelných mesačných splátkach po 49 eur vždy k 20. dňu v mesiaci od 20.5.2013 do 20.4.2014. Hodnota RPMN vo výške 96% je určená pre prípad splatenia úveru jednou splátkou. RPMN vypočítaná v Dohode o splátkach vo výške 300,29% sa vzťahuje na dohodnuté splátky, pričom priemerná RPMN bola ku dňu podpísania zmluvy vo výške 36,73%. Je vecou žalobkyne preukázať jej tvrdenie o nesprávnej výške RPMN. Žalovaný poukázal na to, že v čase uzatvorenia zmluvy zákon neupravoval prípustnú výšku odplaty až do 31.5.2014. Je vecou žalobkyne preukázať, že výška odplaty za úver vybočovala z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektami poskytujúcimi financovanie z vlastných zdrojov. Poplatok za poskytnutie úveru nie je neprimerane vysoký, keď žalovaný je nebankovým subjektom, ktorého riziko podnikania je oproti bankám vyššie. Dlžník v čase uzatvorenia zmluvy výšku príslušného poplatku nenamietal a ani nevyužil svoje oprávnenie odstúpiť od zmluvy do 14 dní odo dňa jej uzavretia.

V súvislosti so zmluvou č. 400600469 z 26.5.2014 žalovaný uviedol, že dlžník sa zaviazal k úhrade jednej splátky vo výške 984 eur s termínom splatnosti 20.5.2015. Dlžník bol dňa 26.5.2014 oboznámený s Dohodou o plnení v splátkach, ktorú nielen podpísal, ale sa aj zaviazal uhradiť celkovú sumu v 12 pravidelných mesačných splátkach po 82 eur vždy k 20. dňu v mesiaci od 20.6.2014 do 20.5.2015. Hodnota RPMN vo výške 96,80% je určená pre prípad splatenia úveru jednou splátkou. RPMN vypočítaná v Dohode o splátkach vo výške 304,10% sa vzťahuje na dohodnuté splátky, pričom priemerná RPMN bola ku dňu podpísania zmluvy vo výške 45,02%. Výška odplaty je potom v súlade s nariadením č. 87/1995 Zb., keď neprevýšila dvojnásobok priemerných hodnôt RPMN. Je vecou žalobkyne preukázať jej tvrdenie o nesprávnej výške RPMN. Žalovaný poukázal aj na to, že náklady žalovaného súvisia nielen s uzavretím zmluvy na určenom tlačive, ale súvisí aj so skutočnosťou, že žalovaný uzatvára zmluvy s klientmi prostredníctvom mandatárov, a tak má náklady aj v súvislosti s províziou mandatára, jeho cestovných a prevádzkových nákladov. Klientom žalovaného je poskytnutý absolútny servis. Aj v súvislosti s touto zmluvou žalovaný zdôraznil, že žalobkyňa nevyužila svoje oprávnenie odstúpiť od zmluvy do 14 dní odo dňa jej uzavretia. V súvislosti s tvrdenou prípustnosťou poplatku za náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy žalovaný poukázal na zákon č. 132/2013 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 10.6.2013.

Žalovaný v uvedenom odpore proti platobnému rozkazu odmietol, že by z jeho strany došlo k bezdôvodnému obohateniu. Zdôraznil, že žalobkyňa si nároky na súde uplatnila dňa 15.2.2017. Súčasne žalovaný poukázal na to, že nárok žalobkyne zo zmluvy č. 400600319 sa stal premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote v celom rozsahu dňa 22.4.2016, keď táto začala plynúť najneskôr dňom nasledujúcim po 22.4.2014, kedy bola zaplatená posledná splátka a uplynula dňa 22.4.2016. Nárok žalobcu je premlčaný v objektívnej premlčacej lehote v rozsahu 171 eur dňa 20.1.2017. Podľa žalovaného sa nárok zo zmluvy č. 400600469 stal premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote v rozsahu 156 eur dňa 20.1.2017, keď subjektívna premlčacia lehota začala plynúť najneskôr odo dňa 22.1.2015, teda zaplata v poradí 8. splátky a uplynula 22.1.2017, vzhľadom ku skutočnosti, že žalobkyňa od tohto dňa mala vedomosť o bezdôvodnom obohatení, keď žalovanému uhradila sumy nad rámec istiny, ktorým sa hradili úroky a poplatky.

3. Súd v neprítomnosti riadne predvolaného splnomocnenca žalobkyne a riadne predvolaného žalovaného otvoril pojednávanie o danom spore dňa 14.11.2017 a rozsudkom z toho istého dňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 631 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 631 eur od 2.2.2017 do zaplatenia. Žalobu v časti prevyšujúcej sumu 631 eur ako aj v prevyšujúcej časti úroku z omeškania zamietol a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 57,34 % náhradu trov konania. Súd žalovanému uložil aj povinnosť zaplatiť súdny poplatok za žalobu vo výške 37,50 eur.

4. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že základ vzťahu strán sporu tvorí Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 400600319 a Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 400600469.

4.1 Podľa Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 400600319, ktorej tlačivo žalobkyňa a mandatár žalovaného podpísali dňa 10.4.2013, žalovaný sa ako veriteľ zaviazal pri podpise zmluvy poskytnúť žalobkyni ako spotrebiteľovi bezúčelový spotrebiteľský úver v hotovosti vo výške 300 eur a žalobkyňa ako spotrebiteľ sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 288 eur, teda zaviazala sa zaplatiť celkovú čiastku vo výške 588 eur do 20.4.2014, čo je dátum doby trvania zmluvy a konečnej splatnosti úveru, a to na účet veriteľa alebo v hotovosti mandatárovi. Celkové náklady spotrebiteľa sú tvorené súčtom úroku vo výške 39,15% ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu vo výške 117,45 eur, spolu s administratívnymi nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 170,55 eur, pri RPMN vo výške 96%, pričom výška priemernej RPMN je 36,73%. Podľa uvedeného tlačiva zmluvy, žalobkyňa dňa 10.4.2013 svojim podpisom potvrdila prevzatie peňažných prostriedkov uvedených v zmluve.

Podľa dokladu žalovaného na čl. 13, žalobkyňa platbami realizovanými v období od 10.5.2013 do 22.4.2014 uhradila v súvislosti so zmluvou č. 400600319 žalovanému ako svojmu veriteľovi úhrnom sumu vo výške 618 eur.

4.2 Podľa Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 400600469, ktorej tlačivo žalobkyňa a mandatár žalovaného podpísali dňa 26.5.2014, žalovaný sa ako veriteľ zaviazal pri podpise zmluvy poskytnúť žalobkyni ako spotrebiteľovi bezúčelový spotrebiteľský úver v hotovosti vo výške 500,- eur a žalobkyňa ako spotrebiteľ sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 484 eur, teda zaviazala sa zaplatiť celkovú čiastku vo výške 984 eur do 20.5.2015, čo je dátum doby trvania zmluvy a konečnej splatnosti úveru, a to na účet veriteľa alebo v hotovosti mandatárovi. Celkové náklady spotrebiteľa sú tvorené súčtom úroku vo výške 39,15% ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu vo výške 195,75 eur, spolu s administratívnymi nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 288,25 eur, pri RPMN vo výške 96,80%, pričom výška priemernej RPMN je 45,02%. Podľa uvedeného tlačiva zmluvy, žalobkyňa dňa 26.5.2014 svojim podpisom potvrdila prevzatie peňažných prostriedkov uvedených v zmluve.

Podľa dokladu žalovaného na čl. 14, žalobkyňa platbami realizovanými v období od 13.6.2014 do 22.4.2015 uhradila v súvislosti so zmluvou č. 400600469 žalovanému ako svojmu veriteľovi úhrnom sumu vo výške 984 eur.

4.3 Súd na dané zmluvné vzťahy strán sporu aplikoval § 1 ods. 1, 2, § 2, § 9 zákona č. 129/2010 Z.z., § 52 a nasl. OZ, § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

4.4 Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že strany sporu uzavreli dňa 10.4.2013, resp. 26.5.2014 zmluvu o spotrebiteľskom úvere na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 300 eur, resp. 500 eur za celkové náklady vo výške 288 eur, resp. 484 eur a žalobkyňa mala podľa uvedených zmlúv zaplatiť žalovanému celkom sumu 588 eur, resp. 984 eur, a to do 20.4.2014, resp. 20.5.2015 pri úroku vo výške 39,15% ročne, s RPMN vo výške 96%, resp. 96,80% , oproti priemernej RPMN vo výške 36,73%, resp. 45,02%.

4.5 Pre všetky zmluvy o odplatnom poskytovaní peňažných prostriedkov spotrebiteľom, s poukazom na § 53 ods. 6 OZ, v znení účinnom od 1.6.2010 platí, že odplata nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. V praxi ide o odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch bez

ohľadu na to, aký subjekt poskytuje peňažné prostriedky. Z hľadiska posúdenia okolností prípadov sa prihliada na okolnosti, ktoré sú uvedené v druhej vete § 53 ods. 6 OZ, v znení účinnom od 1.6.2010. Uvedeným ustanovením sa upravila výška odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov. Celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom sa premietajú do výpočtu RPMN podľa § 19 zákona č. 129/2010 Z.z. vzorcom uvedeným v prílohe č. 2 citovaného zákona.

4.6 V danom prípade bol v oboch zmluvách o spotrebiteľskom úvere dohodnutý úrok, ktorý ako podstatná náležitosť zmluvy o spotrebiteľských úveroch mal byť vo výške 39,15 % ročne (úhrnom vo výške 117,45 eur v prípade zmluvy č. 400600319, resp. vo výške 195,75 eur v prípade zmluvy č. 400600469) a náklady spotrebiteľa mal tvoriť aj administratívny náklad vo výške 170,55 eur v prípade zmluvy č. 400600319, resp. vo výške 288,25 eur v prípade zmluvy č. 400600469, pričom z úverových zmlúv nevyplýva, aká administratíva spojená s vyplnením tlačiva žalobcu pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyvolala náklady vo výške 170,55 eur, resp. vo výške 288,25 eur. Výšku celkových nákladov spotrebiteľa vyjadrovala RPMN vo výške 96%, resp. 96,80%. Vzhľadom na priemernú hodnotu RPMN obdobných spotrebiteľských úverov vo výške 36,73% v prípade zmluvy č. 400600319, resp. vo výške 45,02% v prípade zmluvy č. 400600469 ako to uviedol aj žalovaný v zmluve strán sporu, RPMN v prípade oboch úverov je viac ako dvojnásobok priemernej hodnoty RPMN pre obdobie uzatvorenia oboch zmlúv ($2 \times 36,73\% = 73,46\% < 96\%$, resp. $2 \times 45,02\% = 90,04\% < 96,80\%$). Zmluvné úroky vo výške 39,15 % sú viac ako štvornásobne vyššie než priemerné úroky požadované bankami v apríli 2013 za obdobné, spotrebiteľské úvery splatné do 1 roka, keď z prehľadu priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v roku 2013 (čl. 11 súdneho spisu) vyplýva, že priemerné úroky v bankách v apríli 2013 pre spotrebiteľské úvery splatné do 1 roka boli podľa štatistiky Národnej banky Slovenska vo výške 8,19%. Obdobne sú viac ako štvornásobne vyššie než priemerné úroky požadované bankami v máji 2014 za obdobné, spotrebiteľské úvery splatné do 1 roka, keď z prehľadu priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v roku 2014 (čl. 11 súdneho spisu) vyplýva, že priemerné úroky v bankách v apríli 2014 pre spotrebiteľské úvery splatné do 1 roka boli podľa štatistiky Národnej banky Slovenska vo výške 7,93%. Výška odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov bola aj k 10.4.2013, ale aj k 26.5.2014 upravená v § 53 ods. 6 OZ.

4.7 Z hľadiska požiadaviek na ochranu spotrebiteľa (§ 5b zákona č. 250/2007 Z.z.) z hľadiska dobrých mravov a spoločenského záujmu (§ 3 ods. 1, 2 OZ, § 4 ods. 8, § 5b zákona č. 250/2007 Z.z.) má súd za to, že pri oboch úveroch poskytnutých žalobkyňou, keď výška zmluvných úrokov (39,15% ročne), ktorá viac ako štvornásobne prevyšuje úroky vyžadované v obdobnom čase bankami pri obdobných spotrebiteľských úveroch, odporuje dobrým mravom podľa § 3 ods. 1 OZ pre svoju neprimeranú výšku. S poukazom na § 39 OZ, v spojení s § 41 OZ, súd zmluvu strán sporu o spotrebiteľskom úvere z 10.4.2013 a z 26.5.2014 považuje v časti úroku vo výške 39,15% ročne za neplatnú. Neplatnosť zmluvnej podmienky o výške úrokov pre rozpor s dobrými mravmi, s poukazom a § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 250/2007 Z.z., má za následok, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy stranami sporu. V zmysle § 9 ods. 2 písm. i/ citovaného zákona je náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere úroková sadzba spotrebiteľského úveru, v ktorej časti musí byť zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, aby vyvolala sledované právne následky. Keďže v danom prípade tomu tak nie je, oba úvery čerpané žalobkyňou sú bezúročné a bez poplatkov, vrátane tzv. administratívnych nákladov, ktoré žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu nazval administratívnym poplatkom. Administratívne náklady sú v oboch zmluvách definované veľmi vágne, neurčito. Zo zmlúv strán sporu nie je zrejmé aká administratíva spojená s vyplnením tlačiva mandatórom žalovaného pri uzatváraní každej zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere a podpísaním tlačiva vyvolala náklady vyčíslené v zmluve č. 400600319 sumou 170,55 eur, ktorá predstavuje 56,85% zo sumy žalobkyňou čerpaného úveru vo výške 300 eur, resp. náklady vyčíslené v zmluve č. 400600469 sumou 280,25 eur, ktorá predstavuje 56,05% zo sumy žalobkyňou čerpaného úveru vo výške 500 eur. Keby aj uvedené administratívne náklady boli špecifikované určito, ich výška je vzhľadom na výšku každého z čerpaných úverov rozporná s dobrými mravmi, a preto sú zmluvy strán sporu v časti (§ 41 OZ) administratívnych nákladov neplatné, nielen podľa § 39 OZ, ale aj podľa § 37 ods. 1 OZ.

4.8. Žalobkyňa v danom prípade uhradila žalovanému v súvislosti so zmluvou č. 400600319 o 318 eur viac než ako čerpala, a tak vzhľadom na neplatnosť zmluvy v časti úroku a v časti administratívnych nákladov bola žalobkyňa povinná uhradiť žalovanému len sumu čerpania vo výške 300 eur. Platbami

žalobkyne nad sumu 300 eur došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu. Pokiaľ bola žaloba vo veci doručená súdu 15.2.2017 a žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku žalobkyne, súd dospel k záveru, že žalobkyni vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1 OZ nadobudnutého žalovaným podľa § 451 ods. 2 OZ platbami žalobkyne z 18.2.2014, 18.3.2014 a 22.4.2014 po 49 eur, teda na vydanie sumy vo výške 147 eur, keď žalobkyni do uplatnenia nároku na súde uplynula trojročné objektívna premlčacia doba podľa § 107 ods. 2 OZ na vydanie bezdôvodného obohatenia nadobudnutého žalovaným platbami žalobkyne spred 18.2.2014 (15.1.2014 až 18.11.2013). Žalovaný nepreukázal, že by subjektívna premlčacia doba podľa § 107 ods. 1 OZ uplynula žalobkyni skôr ako 15.2.2014.

V súvislosti so zmluvou č. 400600469 žalobkyňa uhradila žalovanému o 484 eur viac než ako čerpala, a tak vzhľadom na neplatnosť zmluvy v časti úroku a v časti administratívnych nákladov bola žalobkyňa povinná uhradiť žalovanému len sumu čerpania vo výške 500 eur. Platbami žalobkyne nad sumu 500 eur došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu. Pokiaľ bola žaloba vo veci doručená súdu 15.2.2017 a žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku žalobkyne, súd dospel k záveru, že žalobkyni vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1 OZ nadobudnutého žalovaným podľa § 451 ods. 2 OZ platbami žalobkyne z 22.4.2015 vo výške 328 eur a z 20.1.2015 vo výške 82 eur a vo výške 74 eur, keď z druhej úhrady žalobkyne z 20.1.2015 vo výške 82 eur pripadla suma 8 eur na platbu istiny úveru vo výške 500 eur. Platby žalobkyne spred 20.1.2015 boli platbami na úverovú istinu. Žalovaný nepreukázal, že by subjektívna dvojročná premlčacia doba podľa § 107 ods. 1 OZ uplynula žalobkyni dňa 22.1.2017, keď nepreukázal, že by žalobkyňa už k 22.1.2015 mala vedomosť že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jej úkor obohatil.

S poukazom na uvedené súd nárok žalobkyne považoval za dôvodný do výšky 631 eur (147 + 484) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol z dôvodu jej premlčania.

4.9 Za omeškanie žalovaného vznikol žalobkyni v súlade s § 517 ods. 1, 2 OZ a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. nárok na úrok z omeškania o 5 percentuálnych bodov vyšší ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky. Pokiaľ v danom prípade žalobkyňa vyzvala žalovaného na plnenie do 1.2.2017 prípisom z 29.1.2017, žalovaný sa márnym uplynutím určenej lehoty dostal od 2.2.2017 do omeškania s úhradou prísudku. Výška základnej úrokovej sadzby ECB k 2.2.2017 bola 0,00%, a tak súd rozhodol o úroku z omeškania tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku, pričom žalobu aj v prevyšujúcej časti úroku z omeškania zamietol.

5. Žalovaný odvolaním napadol uvedený rozsudok v celom rozsahu a Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 7Co/112/2015-125 z 28.6.2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku (I.), vo výroku o trovách konania (III.) a vo výroku o súdnom poplatku (IV.) zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Odvolací súd v odôvodnení zrušujúceho rozhodnutia uviedol, že dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné. Súd prvej inštancie v tejto veci správne posúdil predmetné zmluvy o úvere uzatvorené medzi stranami sporu ako zmluvy spotrebiteľské podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia jednotlivých zmlúv a podľa ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie sa však v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s námietkou premlčania vznesenou zo strany žalovaného tak, aby bolo jeho odôvodnenie preskúmateľné. Žalovaný namietal, že nárok žalobkyne uplatnený v konaní z oboch úverových zmlúv je v celom rozsahu premlčaný a preto mal súd žalobu aj v časti prísúdenej sumy 631 eur s úrokom z omeškania zamietnuť.

Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany v konaní na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany. Porušením uvedeného práva strany na jednej strane a povinnosti súdu na druhej strane sa strane konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite, skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

Z uvedeného vyplýva, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s

poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné, čo je vždy dôvodom pre zrušenie takéhoto rozsudku.

V prípade aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní (§ 107 ods. 1,2) sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí v tzv. subjektívnej premlčacej dobe za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil; najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Začiatok plynutia 3-ročnej objektívnej doby je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Všeobecne možno povedať, že ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Pri postupnom pokračujúcom získavaní majetkových hodnôt, treba z hľadiska premlčania za samostatné nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia považovať nároky, ktoré vznikli zo samostatných oddeliteľných prípadov bezdôvodného obohatenia, aj keď ide o rovnaké subjekty a rovnaké skutkové podstaty zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Na uplatnenie každého takéhoto nároku začína plynúť premlčacia doba osobitne. Ak však nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia tvorí jeden celok, premlčacie doby začínajú plynúť až po skončení bezdôvodného obohacovania sa. Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený nemôže dozvedieť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Preto ani subjektívna lehota nemôže začať plynúť skôr, než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa týka. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať na získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a to aspoň v takej výške, že právo na jeho vydanie možno dôvodne uplatniť na súde. Aj v tomto prípade rozhoduje skutočná, a nie predpokladaná znalosť okolností uvedených v ustanovení § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

V dôsledku vznesenej námietky premlčania žalovaným, sa súd prvej inštancie mal vysporiadať s otázkou okamihu vzniku nároku žalobkyne na zaplatenie žalovanej sumy v zmysle ust. § 100 ods. 1 vety tretej OZ, podľa ktorého právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110); na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka a ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčacie lehoty pri uplatnení práva z bezdôvodného obohatenia sú upravené v ust. § 107 OZ. Podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovanom prípade súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia sa nezaoberal rozhodujúcou otázkou a to je určenie okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, pre ktorú je podstatné to, kedy sa žalobkyňa dozvedela o bezdôvodnom obohatení, čo však z odôvodnenia rozsudku ani z obsahu spisu nevyplýva. Jeho odôvodnenie posúdenia premlčania nároku žalobcu len v časti (802 eur -631eur s úrokom z omeškania) je nezrozumiteľné, zmätočné a tým nepreskúmateľné.

Odvolací súd v súvislosti s určením momentu začatia plynutia premlčacej doby z právneho titulu prijatia bezdôvodného obohatenia, poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR III.US 143/2016, v zmysle ktorého pre posúdenie tejto otázky je zásadné, kedy sa žalobkyňa preukázateľne mohla o bezdôvodnom obohatení žalovaného dozvedieť.

S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd považoval napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za nepreskúmateľné, preto rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b, c) CSP. Úlohou súdu prvej inštancie v novom rozhodnutí bude opätovne rozhodnúť a rozhodnutie odôvodniť v zmysle požiadaviek kladených na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP, vrátane vysporiadania sa s argumentáciou žalovaného v odvolaní a posúdiť opätovne premlčanie nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

7. Súd opätovne vo veci pojednával dňa 7.11.2019 v neprítomnosti riadne predvolaného splnomocnenca žalobkyne a riadne predvolaného žalovaného. Žalobkyňa na tvrdenia žalovaného o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, pre ktorú je podstatné to, kedy sa žalobkyňa dozvedela o bezdôvodnom obohatení, neponúkla žiadne vysvetlenie.

Žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu vzniesol námietku premlčania (subjektívneho) v súvislosti so zmluvou č. 400600319 v celom rozsahu dňa 22.4.2016 a v súvislosti so zmluvou č. 400600469 v rozsahu 156 eur dňa 20.1.2017. Totožný prostriedok obrany použil aj v odvolaní proti v poradí prvému rozsudku.

Súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo/169/2017 a v súvislosti s ním na uznesenie 8Cdo/163/2018 z 22.5.2019. Najvyšší súd SR v bode 14. citovaného uznesenia z 22.5.2019 uviedol: Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí vedenom pod sp.zn. 3 Cdo/169/2017 osobitne poukázal na tú časť odôvodnenia rozhodnutia sp.zn. 1 Cdo/67/2017, v ktorej uviedol „to, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie“. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie „skutkového stavu“ (poznámka dovolacieho súdu: teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie). Na uvádzaných právnych záveroch o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení založil svoje rozhodnutie aj odvolací súd, konkrétne ako vyplýva z bodu 14. jeho odôvodnenia.

8. Súd prvej inštancie v poradí prvom rozsudku dospel k názoru, že je na žalovanom preukázať jeho tvrdenia o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia z oboch úverov a jej uplynutí do uplatnenia nároku žalobkyne podaním žaloby, najmä keď aj podľa odvolacieho súdu rozhoduje skutočná, a nie predpokladaná znalosť okolností uvedených v ustanovení § 107 ods. 1 OZ. Podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia však nezaoberal rozhodujúcou otázkou, a to určením okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty (doby), pre ktorú je podstatné to, kedy sa žalobkyňa dozvedela o bezdôvodnom obohatení.

V danej veci sa strany sporu nezúčastnili pojednávaní na súde prvej inštancie a ani nenavrhli výsluch strán sporu. Žalobkyňa, až na podanie žaloby, bola absolútne procesne nečinná a až do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej neoznačila a nevyprodukovala žiadny dôkaz o tom, že by jej do podania žaloby neuplynula subjektívna premlčacia doba.

9. V danom prípade plnením žalobkyne v prospech žalovaného nad rámec čerpanej istiny úveru vo výške 500 eur v súvislosti so zmluvou č. 400600469, na ktorú žalobkyňa od prvej platby realizovanej 20.1.2015 (kedy realizovala až dve úhrady) do ostatnej úhrady dňa 22.4.2015 platila žalovanému nad rámec čerpanej istiny bezúročného a bezpoplatkového úveru, nadobudol žalovaný bezdôvodné obohatenie (plnením bez právneho dôvodu).

Žaloba bola súdu doručená dňa 15.2.2017. Súd (bez procesnej aktivity žalobkyne) nepredpokladá, že by žalobkyňa vediac že plní nad rámec čerpanej bezúročnej a bezpoplatkovej istiny úveru, plnila naďalej žalovanému aj po 20.1.2015, a to platbou z 22.4.2015 vo výške 328 eur. Preto sa žalobkyňa o bezdôvodnom obohatení mohla dozvedieť najskôr realizovaním ostatnej úhrady dňa 22.4.2015, pričom žalobkyňa súdu neponúkla žiadne tvrdenia a dôkazy o tom kedy sa skutočne dozvedela o tom, že jej úhradami nad sumu čerpania vo výške 500 eur došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal. V tomto znení vyprodukovanú obranu žalovaného žalobkyňa nerozporovala, a tak súd v súvislosti s nárokom žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia súvisiaceho so zmluvou č. 400600469 a dokazovaní vykonanom podľa § 295 CSP dospel k záveru, že žalobkyňa v danom prípade začala plynúť subjektívna premlčacia doba najskôr od 23.4.2015 a do podania žaloby dňa 15.2.2017 premlčacia doba na vydanie sumy vo výške 328 eur neuplynula. Žalovaný vzniesol námietku subjektívneho premlčania len na sumu 156 eur k 20.1.2017, avšak opomenul sa vysporiadať s úhradou žalobkyne z 22.4.2015 vo výške 328 eur, v súvislosti s ktorou premlčacia doba do doručenia žaloby neuplynula. Preto súd nárok žalobkyne na vydanie sumy vo výške 328 eur považuje za dôvodný.

Ako konštatoval odvolací súd, subjektívna premlčacia doba podľa § 107 ods. 1 OZ nemôže začať plynúť skôr, než objektívna premlčacia doba, ktorá začína plynúť s poukazom na § 107 ods. 2 OZ od okamihu, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. V danom prípade plnením žalobkyne v prospech žalovaného na rámec čerpanej istiny úveru vo výške 300 eur v súvislosti so zmluvou č. 400600319, na ktorú žalobkyňa od platby realizovanej 18.11.2013 do ostatnej úhrady dňa 22.4.2014 platila žalovanému nad rámec čerpanej istiny bezúročného a bezpoplatkového úveru, nadobudol žalovaný bezdôvodné obohatenie bez právneho dôvodu. Žaloba bola súdu doručená dňa 15.2.2017, a teda trojročná objektívna premlčacia doba v súvislosti s platbami realizovanými žalobkyňou od 18.11.2013 do 20.1.2014 vrátane uplynula do podania žaloby vo veci. Preto súd v súvislosti s platbami žalobkyne z uvedeného obdobia, po vznesení námietky premlčania žalovaným v celom rozsahu, neskúmal začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby z dôvodu, že pokiaľ márne uplynula aspoň jedna z týchto dvoch premlčacích dôb (subjektívna, resp. objektívna) a je vznesená námietka premlčania, nemožno právo na vydanie bezdôvodného obohatenia priznať.

Súd nepredpokladá, že by žalobkyňa vediac, že plní nad rámec čerpanej bezúročnej a bezpoplatkovej istiny úveru, plnila žalovanému naďalej aj platbami z 18.2.2013, 18.3.2014 a 22.4.2014 po 49 eur. Najskôr sa žalobkyňa o bezdôvodnom obohatení mohla dozvedieť realizovaním ostatnej úhrady dňa 22.4.2014, pričom žalobkyňa súdu neponúkla žiadne tvrdenia a dôkazy o tom kedy sa dozvedela o tom, že jej úhradami z uvedených dní došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal. V tomto znení vyprodukovanú obranu žalovaného žalobkyňa taktiež nerozporovala, a tak súd v súvislosti s nárokom žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia súvisiaceho so zmluvou č. 400600319 dospel k záveru, že od 23.4.2014 (deň nasledujúci po ostatnej úhrade) do podania žaloby dňa 15.2.2017 žalobkyňi uplynula subjektívna premlčacia doba na zaviazanie žalovaného vydaním bezdôvodného obohatenia.

10. Za omeškanie žalovaného vznikol žalobkyňi v súlade s § 517 ods. 1, 2 OZ a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. nárok na úrok z omeškania o 5 percentuálnych bodov vyšší ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky. Pokiaľ v danom prípade žalobkyňa vyzvala žalovaného na plnenie do 1.2.2017 prípisom z 29.1.2017, žalovaný sa márnym uplynutím určenej lehoty dostal od 2.2.2017 do omeškania s úhradou prísudku. Výška základnej úrokovej sadzby ECB k 2.2.2017 bola 0,00%, a tak súd rozhodol o úroku z omeškania tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku, pričom žalobu aj v prevyšujúcej časti úroku z omeškania zamietol.

11. Žalobkyňa bol v konaní len čiastočne úspešná (40,89%), pričom neúspech žalobcu je úspechom žalovaného (59,11%). Preto súd o náhrade trov celého konania rozhodol s poukazom na § 262 ods. 1 CSP a § 396 ods. 3 CSP podľa § 255 ods. 1, 2 CSP tak, že v konaní procesne úspešnejšiemu žalovanému priznal 18,22 % náhradu trov celého, aj odvolacieho, konania.

12. V konaní čiastočne úspešná žalobkyňa je ako spotrebiteľ s poukazom na § 4 ods. 2 písm. u/ oslobodená od platenia súdneho poplatku za žalobu. Preto súd v súlade s § 2 ods. 1, ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. zaviazal v konaní procesne neúspešného žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu zo sumy prísudku podľa položky 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ako prílohy zákona č. 71/1992 Zb.

13. Lehotu na plnenie súd žalovanému určil v súlade s § 232 ods. 3 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Komárno, Pohraničná č. 6, Komárno, na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.